

[Carl Petersen.]

sygdomme er påbegyndt for længe siden, men er blevet forstærket, alt efter som den videnskabelige forskning har banet vejen for nye fremskridt både med hensyn til kendskab til sygdommenes opståen, bekæmpelse af følgerne og anvendelse af forebyggende foranstaltninger. Bekæmpelsen af disse sygdomme er altid påbegyndt på privat initiativ gennem landbrugets organisationer, og først når dette store forberedende arbejde var udført, har man gennemført de lovforanstaltninger, gennem hvilke de landmænd, som ikke forstod eller ikke ville forstå den store betydning, bekæmpelsen af disse sygdomme havde både for erhvervet og for samfundet, blev tvunget til at være med.

Kvægtuberkulosens udryddelse er nu en kendsgerning. Den smitsomme kalvekastning er meget på retur, og alle har vel et begrundet håb om, at der om ganske få år kan meldes rent land for denne sygdom. Der er virkelig grund til at anerkende og takke landbrugets organisationer for det store, resultatrige arbejde, der er gennemført på disse områder. Vel kan det siges, at det er i egen interesse, det er blevet gjort, men det må dog i denne forbindelse ikke glemmes, hvor stor betydning det har haft for hele vort samfunds økonomi på grund af den større eksport af landbrugsvarer, som har kunnet finde sted, og som ikke havde kunnet finde sted, hvis ikke sygdommene var blevet bekæmpet så stærkt, som de blev.

Når lovgivning desuagtet har været nødvendig, har det sin begrundelse i, at der findes nogle landmænd, der ikke forstår det ansvar, de har såvel overfor deres standsfæller som overfor samfundet, og derfor nægter at efterkomme de beslutninger, som træffes af organisationerne, og ved at holde sig udenfor mange gange gør bekæmpelsen illusorisk på den egn, hvor de bor. Hvis det nu var sådan, at en enkelt landmands undladelse af at foretage noget effektivt kun betød, at han løb den risiko, hvis det gik galt, selv at måtte bære det økonomiske tab, som uvægerligt følger med disse sygdomme, så kunne man vel med rette hævde, at det ikke kom andre ved, og så kunne man lade være at lovgive på dette område. Men sådan er det ikke. Disse kvægsygdomme og ikke mindst mund- og klovesygen er meget smitsomme. En enkelt landmands undladelse kan både direkte og in-

direkte skade naboer, som selv gør et stort arbejde for at bekæmpe sygdommen eller holde den nede. Han kan gøre det direkte ved at påføre naboens besætning sygdommen og indirekte ved at lukke en del landmænd ude fra almindeligt samkvem med andre mennesker, når jagttagelsesdistrikter må oprettes for at bekæmpe sygdommen. Dertil kan føjes, at sygdommen påfører mejerierne større omkostninger og dermed giver en mindre pris for den leverede mælk, et tab, der må bæres af samtlige landmænd indenfor kredsen. Derfor er en lov om vaccination mod mund- og klovesyge blevet nødvendig for at kunne komme disse enkelte landmænd — skal vi kalde dem spillere — til livs.

Forslaget er, jeg kan sige selvfølgelig, anbefalet af samtlige landbrugsorganisationer, og jeg ved, at forslaget er blevet hilst med glæde af langt den overvejende del af de danske landmænd.

Spørgsmålet har også været til behandling andre steder, idet den internationale organisation FAO har haft det for på et møde her i København, og her har truffet beslutning om at henstille til medlemslandene at foretage en bekæmpelse af denne sygdom. Der nævnes i denne forbindelse fire forskellige metoder, som er anvendelige til bekæmpelse af mund- og klovesyge: 1) nedslagning af de angrebne dyr, 2) nedslagning i forbindelse med vaccination, 3) opretholdelse af fuldstændig immunitet af samtlige besætninger ved hjælp af vaccination og 4) vaccination i zoner omkring ejendomme, hvor der forekommer mund- og klovesyge.

Den højtærede landbrugsminister har efter indstilling fra vaccinationsudvalget valgt at benytte den under 4) nævnte metode. Idet jeg selvfølgelig er helt enig i, at en lov er nødvendig, og derfor kan give mit partis tilslutning, står jeg mere tvivlende overfor, om den metode, man har valgt, er den rigtige. Jeg ville have foretrukket at benytte den under 3) nævnte metode, at arbejde for en fuldstændig immunitet ved stadig vaccination. Jeg ville foretrække den metode af to grunde, for det første fordi den er mere effektiv, og for det andet fordi man på den måde kunne holde vaccinationsproduktionen mere konstant. Men jeg vil gerne tilføje, at det kan være, at den højtærede minister er i besiddelse af oplysninger, som jeg ikke er i be-